

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad¹⁾
za rok 2011

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

× w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- × monitoringu realizacji celów i zadań,
- × samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾, procesu zarządzania ryzykiem,
- × audytu wewnętrznego,
- × kontroli wewnętrznych,
- × kontroli zewnętrznych,
- × innych źródeł informacji: cząstkowych oświadczeń o stanie kontroli zarządczej złożonych przez kierowników komórek organizacyjnych centrali GDDKiA, dyrektorów oddziałów GDDKiA oraz analizy wyników dokonanych przeglądów Systemu Zarządzania Jakością w GDDKiA.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, 15/03/12.
(miejsowość, data)

GENERALNY DYREKTOR
DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

Lech Witecki
(podpis ministra/kierownika jednostki)

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

1) Skuteczność i efektywność działania:

a) w zakresie obszaru utrzymania sieci dróg krajowych:

ze względu na niewystarczającą, w stosunku do zapotrzebowania, ilość środków finansowych na utrzymanie dróg krajowych, przyznaną na początku roku budżetowego, jednostka ma trudności w realizacji planów ustalających priorytety w tym zakresie; utrudnione jest również wykorzystanie, przyznanych pod koniec roku, dodatkowych środków finansowych na prowadzenie prac utrzymaniowych; istotną słabością jest problem w zapewnieniu stabilności finansowej na prowadzenie prac remontowych co w rezultacie powoduje zmniejszenie środków przeznaczanych na bieżące utrzymanie dróg krajowych.

b) w zakresie obszaru realizacji inwestycji drogowych:

- negatywny wpływ na skuteczność i efektywność działania w zakresie obszaru realizacji inwestycji drogowych, może mieć fakt eskalacji roszczeń składanych przez firmy wykonawcze w procesie realizacji inwestycji drogowych. W związku z faktem, iż większość złożonych roszczeń jest na etapie oceny, utrudnione jest oszacowanie kwot niezbędnych na zabezpieczenie płatności. Dodatkowo większości roszczeń finansowych towarzyszą roszczenia o charakterze czasowym,
- istotną słabością jest ograniczona możliwość zabezpieczenia adekwatnej wartości odtworzeniowej w ramach prowadzonych odbiorów prac na zrealizowanych inwestycjach drogowych.

2) Ochrona zasobów

Brak jednolitych, dla całej GDDKiA, regulacji w zakresie ochrony danych osobowych.

3) Efektywność i skuteczność przepływu informacji

Brak spójnego systemu pozwalającego na sprawny i efektywny przepływ informacji w jednostce w zakresie planowania, monitorowania i sprawozdawczości oraz zmniejszenia związanego z nimi obciążenia administracyjnego, niedociągnięć dotyczących terminowości, dostępności i wiarygodności oraz określającego zakres odpowiedzialności za wytworzenie niezbędnych informacji w ww. zakresie.

4) Zarządzanie ryzykiem

Zagadnienia związane z realizacją standardów kontroli zarządczej w kontekście zarządzania ryzykiem uregulowano, poprzez wprowadzenie formalnego obowiązku identyfikacji, oceny oraz analizy ryzyka, zarządzeniem Nr 81 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 30 grudnia 2011 r.

w sprawie ustalenia zasad systemu kontroli zarządczej w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Powyższe zarządzenie wymaga implementacji w ramach rocznego cyklu kontroli zarządczej poczynając od 2012 r. Istotną słabością kontroli zarządczej w obszarze zarządzania ryzykiem jest brak udokumentowanego rejestru ryzyka za rok 2011.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1) Skuteczność i efektywność działania:

a) w zakresie obszaru utrzymania sieci dróg krajowych:

w celu zapewnienia stabilności finansowania zadań remontowych na istniejącej sieci drogowej wystąpienie do Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w sprawie zmian zasad funkcjonowania Krajowego Funduszu Drogowego – luty 2012 r.

b) w zakresie obszaru realizacji inwestycji drogowych:

- podjęto kroki w celu oszacowania przybliżonej kwoty roszczeń, jakie będą musiały zostać pokryte przez Zamawiającego; w Oddziałach GDDKiA przeprowadzana jest rewizja roszczeń, której celem jest przeanalizowanie poszczególnych roszczeń oraz ich podział na potencjalnie uznane jako zasadne i potencjalnie uznane jako kwalifikujące się do odrzucenia; w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w przedmiotowym zakresie, trwają prace nad opracowaniem i wdrożeniem praktyki postępowania ze składanymi roszczeniami oraz sposobów dokumentowania przez firmy wykonawcze poniesionych dodatkowych kosztów w procesie realizacji inwestycji drogowych;

- aktualizacja mechanizmu dokonywania potrąceń za wady w realizacji zadań drogowych. Termin realizacji II kwartał 2012 r.

2) Ochrona zasobów

Przeprowadzenie przeglądu projektu dokumentacji ochrony danych osobowych pod względem zgodności z wymogami przepisów prawa, regulacjami wewnętrznymi, zaktualizowanie dokumentacji i ponowne przedłożenie jej do zatwierdzenia jako obowiązującej w całej GDDKiA. Termin realizacji III kwartał 2012 r.

3) Efektywność i skuteczność przepływu informacji

Opracowanie procedur planowania i kontroli wydatków jako mechanizmów usprawniających przepływ informacji w jednostce w zakresie planowania, monitorowania i sprawozdawczości oraz zmniejszenia związanego z nimi obciążenia administracyjnego, w celu usystematyzowania zasad jej przekazywania, jak również określenia zakresu odpowiedzialności za wytworzenie niezbędnych informacji. Termin realizacji II kwartał 2012 r.

4) Zarządzanie ryzykiem

Dokumentowanie identyfikacji, analizy i oceny ryzyka zgodnie z przyjętymi w tym zakresie rozwiązaniami w GDDKiA poprzez realizację zapisów zarządzenia Nr 81 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad systemu kontroli zarządczej w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

1) Skuteczność i efektywność działania:

a) w zakresie obszaru utrzymania sieci dróg krajowych:

w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, poprzez wzmocnienie monitoringu dysponowania środkami na bieżące utrzymanie dróg, wprowadzono katalog robót utrzymaniowych wraz z zasadami monitoringu wydatkowania środków.

b) w zakresie obszaru realizacji inwestycji drogowych:

w zakresie poprawy jakości usług świadczonych przez nadzór inwestycyjny, w roku 2011 podejmowane były między innymi następujące działania:

- prowadzono spotkania z przedstawicielami firm świadczących usługi nadzoru celem wypracowania i ujednoczenia podejścia Inwestora do niektórych czasochłonnych badań asortymentów wykonanych robót, sposobów analizy dokumentacji oraz sposobu pełnienia usług nadzoru;
- wprowadzono monitoring, w postaci tygodniowych i miesięcznych raportów przekazywanych do GDDKiA przez Kierownika Projektu, obecności pracowników nadzoru na budowie;
- wprowadzono powiadomienia o okolicznościach mających wpływ na realizację kontraktu - stanowiące w istocie powiadomienie o niezadowoleniu z jakości pełnionych usług, a za tym powiadomienie o roszczeniu ze strony Zamawiającego;

w zakresie jakości robót drogowych: doposażono laboratoria drogowe w sprzęt i aparaturę pomiarową; dokonano reorganizacji laboratoriów; w ogólnym ujęciu, przy wzroście, w stosunku do poprzednich lat, liczby przeprowadzonych badań sprawdzających, odsetek wyników negatywnych znacząco zmalał z 30 % do 17 %;

w zakresie poprawy terminowości realizacji kontraktów drogowych:

- w celu rozwiązania problemów związanych z udrażnianiem i naprawą systemów melioracji wodnych podjęto rozmowy z lokalnymi zarządcami ww. systemów, nawiązywano kontakt z marszałkami Województw i Starostami w celu wydania stosownych decyzji w oparciu o Ustawę Prawo wodne, nadających GDDKiA tytuł prawny do interwencji poza pasem drogowym będącym we władaniu GDDKiA;
- prowadzono ścisły monitoring i przekazywano wytyczne odnośnie robót realizowanych w okresie obniżonych temperatur;
- stymulowano płynność finansową Wykonawców przez możliwie szybkie realizowanie płatności oraz przy odpowiednim zabezpieczeniu interesów Skarbu Państwa wydawanie zgody na factoring/cesję wierzytelności;

2) Ochrona zasobów

Administrator Bezpieczeństwa Informacji w GDDKiA opracował projekt prawnie wymaganej dokumentacji ochrony danych osobowych w GDDKiA. W związku z trwającymi równolegle w GDDKiA pracami nad opracowaniem Polityki Bezpieczeństwa Informacji, przygotowana dokumentacja, dotycząca ochrony danych osobowych, wymaga dodatkowo dostosowania odnośnie ustanowienia obowiązków i odpowiedzialności Administratora Bezpieczeństwa Informacji, w zakresie tworzonego systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

3) Przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania

Promowano i rozpowszechniano Kodeks Etyki Służby Cywilnej na naradach z kierownikami komórek organizacyjnych, na spotkaniach komórek kadrowych Oddziałów GDDKiA oraz w trakcie egzaminów kończących służbę przygotowawczą do korpusu służby cywilnej.

4) Zarządzanie ryzykiem

W celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, w obszarze zarządzania ryzykiem, w wydano zarządzenie Nr 81 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 30 grudnia 2011 r. w sprawie ustalenia zasad systemu kontroli zarządczej w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. Przedmiotowa regulacja odnosi się w szczególności do zarządzania ryzykiem w GDDKiA.

2. Pozostałe działania:

Zarządzanie ryzykiem

Przeprowadzono serię szkoleń z zakresu zarządzania ryzykiem dla kadry zarządzającej wysokiego szczebla centrali GDDKiA, a także w 16 oddziałach GDDKiA dla dyrekcji oddziału, naczelników wydziałów oraz pracowników na samodzielnych stanowiskach. Tematyka szkolenia obejmowała m.in. podstawowe definicje dotyczące zarządzania ryzykiem, metody identyfikacji i oceny ryzyka oraz sposoby reakcji na ryzyko. Ponadto aby zapewnić jednolite podejście do zarządzania ryzykiem, wyznaczono komórkę właściwą i odpowiedzialną za prace związane z utrzymaniem systemu kontroli zarządczej, w tym w szczególności procesu zarządzania ryzykiem.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się.
- 3) Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 4) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 5) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 6) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 7) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 8) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 9) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 10) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.